

Course Curriculum for Four Year Undergraduate Programme

in NEPALI

Under the New Curriculum and Credit Framework

From the Academic Session 2023 – 2024

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL, RAJARAMMOHANPUR

DIST. DARJEELING, WEST BENGAL

24.7.2023

ABSTRACT:

Major Course (MAJ)

1. UNEPMAJ11001 : नेपाली भाषाको अध्ययन
2. UNEPMAJ12002 : नेपाली साहित्येतिहासको अध्ययन

Minor Course (MIN)

1. UNEPMIN10001: नेपाली साहित्यका विकासको रूपरेखा
2. UNEPMIN10001 : नेपाली भाषाको परिचय

Ability Enhancement Course (AEC)

1. UNEPAEM10001 : नेपाली व्याकरण र रचना
2. UNEPAEM10001 : नेपाली व्याकरण र रचना

Skill Enhancement Course (SEC)

1. UNEPSEC11001 : सञ्चार विधि र कौशल
2. UNEPSEC12002 : चलचित्र र नेपाली चलचित्रको अध्ययन

Question Pattern:

For MAJ AND MIN (Theoretical) : 60 marks

Sl. No.	Questions to Answered	Out of	Marks of each question	Total Marks
1	4	6	3	$4 \times 3 = 12$
2	4	6	6	$4 \times 6 = 24$
3	2	4	12	$2 \times 12 = 24$

For SEC (Theoretical) : 40 marks

Sl. No.	Questions to be Answered	Out of	Marks of each question	Total marks
1	5	8	1	$5 \times 1 = 5$
2	3	5	5	$3 \times 5 = 15$
3	2	4	10	$2 \times 10 = 20$

All examinations of multidisciplinary Courses (MDC), AEC (Compulsory English, MIL/ Alt. English) and Value Added Courses will be conducted in OMR Sheets.

पहिलो वर्ष – पहिलो सत्र

नेपाली मेजर विषय लिने विद्यार्थीले पहिलो सत्रमा नेपाली विषयद्वारा प्रस्तावित एउटा मेजर पाठ्यचर्या र एउटा SE पाठ्यचर्या लिनु पर्नेछ। माइनर पाठ्यचर्या भने अन्य विषयमा मेजर पाठ्यचर्या लिने विद्यार्थीहरूले लिन सक्ने छन्। पहिलो सत्रमा गैर बिए (बिक्रम, बिएस्सी आदि)का विद्यार्थीहरूले AECM लिन सक्ने छन्। MD पाठ्यचर्याका लागि प्रस्ताव गरिएका Pool बाट कोर्स चयन गर्न सकिने छ। यसमा नेपाली विषयसित सम्बन्धित पाठ्यचर्या पनि उपलब्ध छ। यद्यपि यसका निमित्त सम्बन्धित महाविद्यालयको व्यवस्था बुझ्न आवश्यक रहने छ। विश्वविद्यालयद्वारा प्रस्तावित AECL र VAC अनिवार्य छ। यस सत्रको मोठ क्रेडिट 20 रहेको छ।

1. पाठ्यचर्याको नाम - MAJOR 1

पाठ्यचर्या कोड - UNEPMAJ11001

पाठ्यचर्या शीर्षक - नेपाली भाषाको अध्ययन

[पूर्णाङ्क : 75, लिखित : 60, क्रमिक मूल्याङ्कन : 10, उपस्थिति : 5, क्रेडिट : 04, मोठ व्याख्यान : 60]

पहिलो एकाइ : 1 क्रेडिट (व्याख्यान 15)

- क. नेपाली भाषाको उत्पत्ति
- ख. नेपाली भाषाका विकासको सर्वेक्षण
- ग. नेपाली भाषाका भाषिकाहरूको परिचय
- घ. नेपाली भाषाका प्रमुख विशेषता

दोस्रो एकाइ : 1 क्रेडिट (व्याख्यान 15)

- क. नेपाली व्याकरण लेखनको इतिहास
- ख. नेपाली कोश निर्माण परम्परा
- ग. नेपाली भाषाको विस्तार
- घ. भारतमा नेपाली भाषाको संवैधानिक मान्यता

तेस्रो एकाइ : 1 क्रेडिट (व्याख्यान 15)

- क. नेपाली भाषाको वर्ण व्यवस्थाको परिचय

- ख. नेपाली भाषाको शब्द ढुकुटीको परिचय
- ग. नेपाली भाषाको शब्द निर्माण पद्धति
- घ. नेपाली वाक्य गठन विधि

चौथो एकाइ : 1 क्रेडिट (15 व्याख्यान बराबरको प्रायोगिक शिक्षण)

क्रमिक मूल्याङ्कन र उपस्थिति

सन्दर्भ सामग्री :

१. नेपाली भाषाको उत्पत्ति र विकास – चूडामणि बन्धु
२. सामाजिक र प्रायोगिक भाषा विज्ञान – डा हेमाङ्ग राज अधिकारी
३. सामान्य र प्रायोगिक भाषाविज्ञान – डा यादवप्रकाश लामिछाने
४. नेपाली भाषा र साहित्य – बालकृष्ण पोखरेल

2. पाठ्यचर्याको नाम - माइजर 1

पाठ्यचर्या कोड - UNEPMIN10001

पाठ्यचर्या शीर्षक - नेपाली साहित्यका विकासको रूपरेखा

[पूर्णाङ्क : 75, लिखित : 60, क्रमिक मूल्याङ्कन : 10, उपस्थिति : 5, क्रेडिट : 04, मोठ व्याख्यान : 60]

पहिलो एकाइ : 1 क्रेडिट (व्याख्यान 15)

- क. नेपाली साहित्यका पृष्ठभूमिको परिचय
- ख. नेपाली साहित्यका विकासको सर्वेक्षण
- ग. प्राथमिककालीन नेपाली कविताका विविध धाराहरूको परिचय
- घ. माध्यमिककालीन नेपाली कविता

दोस्रो एकाइ : 1 क्रेडिट (व्याख्यान 15)

- क. आधुनिक नेपाली कविताको विकास परम्परा
- ख. आधुनिक नेपाली उपन्यासको विकासक्रम
- ग. आधुनिक नेपाली कथाको विकासक्रम
- घ. नेपाली निबन्ध साहित्यको विकास परम्परा

तेस्रो एकाइ : 1 क्रेडिट (व्याख्यान 15)

- क. आधुनिक नेपाली नाटकको विकासक्रम
- ख. नेपाली आलोचनात्मक गद्यको विकास
- ग. नेपाली साहित्यिक पत्रकारिताका विकासको सर्वेक्षण
- घ. नेपाली साहित्यका विकासमा प्रमुख साहित्यिक सङ्घ संस्थाको भूमिका

चौथो एकाइ : 1 क्रेडिट

क्रमिक मूल्याङ्कन र उपस्थिति

सन्दर्भ सामग्री :

- १. नेपाली साहित्यको परिचयात्मक इतिहास – घनश्याम नेपाल
- २. नेपाली साहित्यको इतिहास – चूडामणि बन्धु

३. वीरकालीन कविता – दयाराम श्रेष्ठ सम्भव
४. आधुनिक नेपाली उपन्यास – डा मोहन पी दाहाल
५. झ्यालबाट (भूमिका मात्र) – ईश्वर बराल
६. A History of Nepali Literature - Dr. Kumar Pradhan.

3. पाठ्यचर्याको नाम - योग्यता विकास (AECM1)

पाठ्यचर्या कोड - UNEPAEM10001

पाठ्यचर्या शीर्षक - नेपाली व्याकरण र रचना

[पूर्णाङ्क : 50, लिखित : 30, क्रमिक मूल्याङ्कन : 15, उपस्थिति : 5, क्रेडिट : 02, मोठ व्याख्यान : 30]

पहिलो एकाइ : 2 क्रेडिट (व्याख्यान 30)

- क. नेपाली शब्दवर्ग : नाम, सर्वनाम, विशेषण, क्रियापद, अव्यय
- ख. व्याकरणिक कोटि : लिङ्ग, वचन, कारक, पुरुष, काल, पक्ष, वाच्य, भाव, आदर
- ग. नेपाली वाक्यको परिचय र प्रकार
- घ. नेपाली भाषाको वर्तनी प्रयोग - ह्रस्व, दीर्घ, 'र'कारका विविध प्रयोग, हलन्त, अजन्त, श, ष, स, चन्द्रविन्दु, अनुस्वारको प्रयोग
- ङ. नेपाली वाक्यको पद सङ्गति- (लिङ्ग सङ्गति, वचन सङ्गति, आदर सङ्गति)
- च. लोकोक्ति : उखान, टुक्का, वाग्धारा, गाउँखाने कथा
- छ. 'टीका' र 'माछाको मोल'(कथा) - शिवकुमार राई

दोस्रो एकाइ :

क्रमिक मूल्याङ्कन र उपस्थिति

सन्दर्भ सामग्री :

१. वृहत् नेपाली व्याकरण – रोहिनीप्रसाद भट्टराई
२. राम्रो रचना मिठो नेपाली – कृष्णप्रसाद पराजुली
३. समसामयिक नेपाली व्याकरण – डा हेमाङ्गराज अधिकारी
४. उच्च माध्यमिक नेपाली व्याकरण र रचना – घनश्याम नेपाल र कविता लामा
५. माध्यमिक नेपाली व्याकरण र रचना – घनश्याम नेपाल र पुष्कर पराजुली
६. माध्यमिक नेपाली व्याकरण र रचना – शिवराज शर्मा

4. पाठ्यचर्याको नाम - कौशल विकास (SEC1)

पाठ्यचर्या कोड - UNEPSEC11001

पाठ्यचर्या शीर्षक – सञ्चार विधि र कौशल

[पूर्णाङ्क : 75, लिखित : 40, प्रायोगिक परीक्षा : 20, क्रमिक मूल्याङ्कन : 10, उपस्थिति : 5, क्रेडिट : 03, मोठ व्याख्यान : 45]

पहिलो एकाइ : 1 क्रेडिट (व्याख्यान 15)

क. सञ्चारका अर्थ, स्वरूप र विशेषता

ख. सञ्चारका क्षेत्र र सीमा

ग. सञ्चारका उद्देश्य, प्रयोजन र महत्त्व

घ. सञ्चारका मुख्य तत्त्व र प्रक्रिया

ङ. सञ्चार विधिका प्रकार :

अ. लोक विधि : नेपाली समाजमा प्रचलित लोक सञ्चार विधि

आ. आधुनिक विधि : डाक सेवा, टेलिग्राफ, पत्रिका, सिनेमा, रेडियो, मोबाइल सन्देश, टेलिभिजन, इन्टरनेट, सामाजिक सञ्जाल, विज्ञापन

दोस्रो एकाइ : (व्याख्यान 15)

क. सञ्चार क्षेत्रमा नेपाली भाषाको प्रयोग र सम्प्रेषण कौशल

ख. सम्प्रेषण कौशलका प्रकार :

अ. वाक्कौशल : प्रभावकारी कथनका विशेषता, विधि र अभ्यास

आ. लेखनकौशल : प्रभावकारी लेखनका विशेषता, विधि र अभ्यास

इ. वाचनकौशल : प्रभावकारी वाचनका विशेषता, विधि र अभ्यास

ई. श्रवणकौशल : प्रभावकारी श्रवणका विशेषता, विधि र अभ्यास

उ. पाठ सम्पादन र संशोधन कौशल : प्रभावकारी सम्पादन र संशोधनका विशेषता, विधि र अभ्यास

ग. सम्प्रेषणका चुनौतीहरू

घ. सञ्चार क्षेत्रमा रचनात्मक कौशल विकासका अवसर

ङ. सञ्चार क्षेत्रमा रोजगार र व्यावसायिक अवसर

तेस्रो एकाइ : 1 क्रेडिट

प्रायोगिक परीक्षा, क्रमिक मूल्याङ्कन र उपस्थिति

सन्दर्भ सामग्री :

१. प्रयोगात्मक नेपाली पत्रकारिता - श्री राम खनाल
२. आम सञ्चारका सिद्धान्तहरू – विजय चालिसे
३. जन सम्पर्क प्रचार प्रसार र विज्ञापन – सुधीस पचौरी
४. Mass Communication Theory : An introduction- Denis MCQuail.

पहिलो वर्ष – दोस्रो सत्र

नेपाली मेजर विषय लिने विद्यार्थीले पहिलो सत्रमा नेपाली विषयद्वारा प्रस्तावित एउटा मेजर पाठ्यचर्या र एउटा SE पाठ्यचर्या लिनु पर्नेछ। माइनर पाठ्यचर्या भने अन्य विषयमा मेजर पाठ्यचर्या लिने विद्यार्थीहरूले लिन सक्ने छन्। पहिलो सत्रमा गैर बिए (बिक्रम, बिएस्सी आदि)का विद्यार्थीले AEEM लिन सक्ने छन्। MD पाठ्यचर्याका लागि प्रस्ताव गरिएका Pool बाट कोर्स चयन गर्न सकिने छ। यसमा नेपाली विषयसित सम्बन्धित पाठ्यचर्या पनि उपलब्ध छ। यद्यपि यसका निम्ति सम्बन्धित कलेजको व्यवस्था बुझ्न आवश्यक रहने छ। विश्वविद्यालयद्वारा प्रस्तावित AECL र VAC अनिवार्य छ। यस सत्रको मोठ क्रेडिट 20 रहेको छ।

1. पाठ्यचर्याको नाम - मेजर 2

पाठ्यचर्या कोड - UNEPMAJ12002

पाठ्यचर्या शीर्षक - नेपाली साहित्येतिहासको अध्ययन

[पूर्णाङ्क : 75, लिखित : 60, क्रमिक मूल्याङ्कन : 10, उपस्थिति : 5, क्रेडिट : 04, मोठ व्याख्यान : 60]

पहिलो एकाइ : 1 क्रेडिट (व्याख्यान : 15)

- क. नेपाली साहित्यका पृष्ठभूमिको अध्ययन
- ख. नेपाली कविताका विकासक्रमको अध्ययन
- ग. नेपाली कथाका विकासक्रमको अध्ययन
- घ. नेपाली उपन्यासका विकासको ऐतिहासिक अध्ययन

दोस्रो एकाइ : 1 क्रेडिट (व्याख्यान : 15)

- क. नेपाली नाटकका विकासक्रमको अध्ययन
- ख. नेपाली संस्मरण र जीवनी साहित्यको विकास
- ग. नेपाली समालोचनाका विकासक्रमको अध्ययन
- घ. नेपाली प्रबन्धकाव्यका विकासको अध्ययन

तेस्रो एकाइ : 1 क्रेडिट (व्याख्यान 15)

- क. नेपाली निबन्धको विकासको इतिहास

- ख. नेपाली अनुवाद साहित्यको विकास परम्परा
- ग. नेपाली साहित्यको विकासमा साहित्यिक सङ्घ संस्थाको भूमिका
- घ. नेपाली साहित्यिक पत्रकारिताको विकासक्रम

चौथो एकाइ : 1 क्रेडिट

क्रमिक मूल्याङ्कन र उपस्थिति

सन्दर्भ सामग्री :

१. नेपाली साहित्यको परिचयात्मक इतिहास - घनश्याम नेपाल
२. नेपाली साहित्यको इतिहास - चूडामणि बन्धु
३. वीरकालीन कविता – दयाराम श्रेष्ठ सम्भव
४. आधुनिक नेपाली उपन्यास – डा मोहन पी दाहाल
५. झ्यालबाट – ईश्वर बराल (भूमिका मात्र)
६. A History of Nepali Literature - Dr. Kumar Pradhan.

2. पाठ्यचर्याको नाम - माइजर 2

पाठ्यचर्या कोड - UNEPMIN10001

पाठ्यचर्या शीर्षक - नेपाली भाषाको परिचय

[पूर्णाङ्क : 75, लिखित : 60, क्रमिक मूल्याङ्कन : 10, उपस्थिति : 5, क्रेडिट : 04, मोठ व्याख्यान : 60]

पहिलो एकाइ : 1 क्रेडिट (व्याख्यान 15)

- क. नेपाली भाषाको उत्पत्ति र विकासक्रमको परिचय
- ख. नेपाली भाषाका प्रमुख विशेषताहरूको परिचय
- ग. नेपाली भाषाको अध्ययन परम्परा
- घ. नेपाली व्याकरणको इतिहास

दोस्रो एकाइ : 1 क्रेडिट (व्याख्यान 15)

- क. नेपाली वर्ण र लिपिको परिचय
- ख. स्रोतका आधारमा नेपाली शब्दहरूको वर्गीकरण
- ग. बनोटका आधारमा नेपाली शब्दहरूको वर्गीकरण
- घ. नेपाली भाषाको वाक्य गठन विधि

तेस्रो एकाइ : 1 क्रेडिट (व्याख्यान 15)

- क. नेपाली शब्दकोश निर्माण परम्परा
- ख. नेपाली लेखनका नियमहरू
- ग. अर्थका आधारमा नेपाली वाक्यका प्रकार
- घ. बनोटका आधारमा नेपाली वाक्यका प्रकार
- ङ. नेपाली कोटिकार

चौथो एकाइ : 1 क्रेडिट

क्रमिक मूल्याङ्कन र उपस्थिति

सन्दर्भ सामग्री :

१. माध्यमिक नेपाली व्याकरण र रचना - घनश्याम नेपाल र पुष्कर पराजुली

२. उच्च माध्यमिक नेपाली व्याकरण र रचना - घनश्याम नेपाल र कविता लामा
३. सामान्य र प्रायोगिक भाषाविज्ञान – डा यादवप्रकाश लामिछाने
४. १९ औँ दिनमा शुद्ध नेपाली – पूर्णप्रसाद शर्मा मिश्र
५. नेपाली लेखन शैली – (सम्पादक) कुमार प्रधान अनि भ मल्लिकार्जुन

3. पाठ्यचर्याको नाम – योग्यता विकास (AECM2)

पाठ्यचर्या कोड – UNEPAEM 10001

पाठ्यचर्या शीर्षक – नेपाली व्याकरण र रचना

[पूर्णाङ्क : 50, लिखित : 30, क्रमिक मूल्याङ्कन : 15, उपस्थिति : 5, क्रेडिट : 02, मोठ व्याख्यान : 30]

पहिलो एकाइ : 2 क्रेडिट (व्याख्यान 30)

- क. नेपाली शब्दवर्ग : नाम, सर्वनाम, विशेषण, क्रियापद, अव्यय
- ख. व्याकरणिक कोटि : लिङ्ग, वचन, कारक, काल, पक्ष, पुरुष, वाच्य, भाव, आदर
- ग. नेपाली वाक्यको परिचय र प्रकार
- घ. नेपाली भाषाको वर्तनी प्रयोग – ह्रस्व, दीर्घ, 'र'का विविध प्रयोग, श, ष, स, अजन्त, हलन्त, अनुस्वार अनि चन्द्रविन्दुको प्रयोग
- ङ. नेपाली वाक्यको पद सङ्गति – (लिङ्ग सङ्गति, वचन सङ्गति, आदर सङ्गति)
- च. लोकोक्ति : उखान, टुक्का, वाग्धारा, गाउँ खाने कथा
- छ. 'टीका' र 'माछाको मोल' – शिवकुमार राई

दोस्रो एकाइ :

क्रमिक मूल्याङ्कन र उपस्थिति

सन्दर्भ सामग्री :

१. वृहत् नेपाली व्याकरण – रोहिणीप्रसाद भट्टराई
२. राम्रो रचना मिठो नेपाली – कृष्णप्रसाद पराजुली
३. समसामयिक नेपाली व्याकरण – डा हेमाङ्गराज अधिकारी
४. उच्च माध्यमिक नेपाली व्याकरण र रचना – घनश्याम नेपाल र कविता लामा
५. माध्यमिक नेपाली व्याकरण र रचना – घनश्याम नेपाल र पुष्कर पराजुली
६. माध्यमिक नेपाली व्याकरण र रचना – शिवराज शर्मा

4. पाठ्यचर्याको नाम - कौशल विकास (SEC2)

पाठ्यचर्या कोड - UNEPSEC12002

पाठ्यचर्या शीर्षक – चलचित्र र नेपाली चलचित्रको अध्ययन

[पूर्णाङ्क : 75, लिखित : 40, प्रायोगिक परीक्षा : 20, क्रमिक मूल्याङ्कन : 10, उपस्थिति : 5, क्रेडिट : 3, मोठ व्याख्यान : 45]

पहिलो एकाइ : क्रेडिट 1 (15 व्याख्यान)

- क. चलचित्रको अर्थ र स्वरूप
- ख. चलचित्रको उपयोगिता र महत्त्व
- ग. आधुनिक तकनीकी र चलचित्र
- घ. चलचित्रमा भाषा प्रयोग : पटकथा लेखन, संवाद लेखन, गीत लेखन (विधि र अभ्यास)
- ङ. चलचित्र निर्माणका विविध अङ्ग : सम्पादन , निर्देशन, अभिनय, सङ्गीत, छायाङ्कन, ध्वनि योजना, दृश्य योजना

दोस्रो एकाइ : 1 क्रेडिट (व्याख्यान 15)

- क. नेपाली चलचित्रको इतिहास परिचय
- ख. नेपाली साहित्य र नेपाली चलचित्र
- ग. नेपाली सङ्गीत र चलचित्र
- घ. नेपाली चलचित्रका उपलब्धि र चुनौती
- ङ. चलचित्र क्षेत्रमा रचनात्मक कौशल विकासको अवसर
- च. चलचित्र क्षेत्रमा रोजगार र व्यावसायिक अवसर

तेस्रो एकाइ : 1 क्रेडिट

प्रायोगिक परीक्षा, क्रमिक मूल्याङ्कन र उपस्थिति

सन्दर्भ सामग्री :

१. चलचित्र सिद्धान्त र नेपाली चलचित्र – राजेन्द्र सुवेदी
२. चलचित्र कला र प्रविधि - प्रकाश सायमी
३. चलचित्र कला – लक्ष्मीनाथ शर्मा
४. Cinematography : Theory and Practice- Blain Brown